

UDKAST

Forslag

til

Lov om fremme af udfasning af fossile brændsler og reduktion af drivhusgasudledninger

§ 1. Formålet med denne lov er at understøtte de energipolitiske målsætninger om dansk uafhængighed af fossile brændsler og reduktion af drivhusgasudledninger i overensstemmelse med klima- og miljømæssige samt samfundsøkonomiske hensyn.

§ 2. Klima-, energi- og forsyningsministeren bemyndiges til at kunne afholde udbud af støtte til fangst, transport, og lagring eller anvendelse af CO₂.

§ 3. Kommunen kan stille garanti for hele værdikæden for CO₂-fangst, -transport, og lagring eller anvendelse, som kommunen deltager i i nær tilknytning til el- eller varmeproduktion, når garantien stilles som led i kontraktindgåelse med staten i forbindelse med tildeling af statslige støttemidler til CO₂-fangst, -transport, og lagring eller anvendelse.

§ 4. Klima-, energi- og forsyningsministeren kan bemyndige en under ministeriet oprettet institution eller anden myndighed til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

§ 5. Loven træder i kraft den 1. januar 2023.

§ 6. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

2. Lovforslagets hovedpunkt

2.1. Hjemmel til udbud af støtte til fangst, transport, lagring eller anvendelse af CO₂

2.1.1. Gældende ret

2.1.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.2. Kommunal garantistillelse i forbindelse med CO₂-fangst

2.2.1 Gældende ret

2.2.1.1. Gældende ret i varmforsyningsloven

2.2.1.2 Gældende ret i elforsyningsloven

2.2.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning.

3. Konsekvenser for FN's verdensmål

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

7. Klimamæssige konsekvenser

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

9. Forholdet til EU-retten

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

11. Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at skabe en ramme for initiativer, der fremmer udfasning af fossile brændsler, reduktion af udledningen af CO₂ og andre drivhusgasser med henblik på at indfri målene i lov om klima nr. 2580 af 13. december 2021 (herefter klimaloven).

Lovforslaget skal således understøtte formålet med klimaloven, hvorved Danmark bl.a. har forpligtet sig til at reducere udledningen af drivhusgasser i 2030 med 70 pct. i forhold til niveauet i 1990, og til at være et klimaneutralt samfund senest i 2050. Med klimaloven er der fastsat en række mål for CO₂-reduktioner. Med lovforslaget tilvejebringes en generel ramme til brug for udmøntning af initiativer om udfasning af fossile brændsler, reduktion af udledningen af CO₂ og andre drivhusgasser, som har til formål at bidrage til, at Danmark kan nå klimalovens målsætninger.

Lovforslaget gennemfører dele af Klimaaftale for Energi og Industri m.v., som blev indgået mellem regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet den 22. juni 2020 (herefter benævnt Klimaaf talen 2020).

Loven vil også kunne rumme bemyndigelse til, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan iværksætte initiativer til indfrielse af klimalovens målsætninger, herunder udmøntning af evt. fremtidige puljer afsat inden for rammerne af den årlige finanslov, der leverer CO₂-reduktioner og fremmer udfasning af fossile brændsler.

Med Klimaaf talen 2020 blev regeringen og en række af Folketingets partier enige om at afsætte 16 mia. kr. til *”en teknologineutral, markedsbaseret pulje, der skal bidrage til at fremme teknologien og levere drivhusgasreduktioner”* med henblik på at opnå en skønnet CO_{2e}-reduktionseffekt på 0,4 mio. ton i 2025 og 0,9 mio. ton i 2030. (herefter CCUS-puljen).

Samme aftaleparter indgik efterfølgende den 14. december 2021 Aftale om en køreplan for fangst, transport og lagring af CO₂, anden del af en samlet CCS-strategi (herefter benævnt Anden del af CCS-strategien), hvori de nærmere principper for udmøntningen og realiseringen af de aftalte reduktioner blev fastlagt.

Regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Konservative, Alternativet og Liberal Alliance indgik desuden den 21. juni 2022 aftale om *Rammevilkår for CO₂-lagring i Danmark*, som opfølgning på Danmarks CCS-strategi. Aftalepartierne bakker op om, at de kommunale affaldsforbrændings- og biomasseanlæg skal have mulighed for at forpligte sig for alle led i værdikæden, så de kan søge første fase af CCUS-puljen. Lovforslaget udmønter den del af den politiske aftale om, at der gives hjemmel til, at kommunale anlæg og deres kommunale ejere kan påtage sig denne forpligtelse ved statslig støtte til CCUS.

Som en del af lovforslaget foreslås det, at klima-, energi- og forsyningsministeren gives bemyndigelse til at afholde udbud af støtte til fangst, transport, og lagring eller anvendelse af CO₂ til brug for udmøntning af CCUS-puljen og evt. fremtidige puljer, der støtter fangst, transport, anvendelse og lagring af CO₂. Det foreslås desuden at muliggøre, at kommuner kan hæfte for hele CCUS værdikæden for fangst, transport, og lagring eller anvendelse af CO₂ med henblik på, at kommunalt ejede el- og varmforsyningsvirksomheder kan søge puljen.

Lovforslaget muliggør dermed punktet fra Klimaaftalen 2020 om at udmønte CCUS-puljen på 16 mia. kr. gennem udbud. Lovforslaget muliggør samtidig udmøntning af fremtidige puljer målrettet CCUS gennem udbud.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet forventer, at udvikling af dansk fangst, transport og lagring eller anvendelse af CO₂ potentielt kan føre til udvikling af nye grønne arbejdspladser i forbindelse med udvikling af hele og/eller dele af CCUS-værdikæden.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Hjemmel til udbud af støtte til fangst, transport, anvendelse af lagring CO₂

2.1.1. Gældende ret

Den danske lovgivning indeholder ikke i dag regler om mulighed for at afholde udbud af støtte til fangst, transport, anvendelse og/eller lagring af CO₂.

I henhold til bekendtgørelse nr. 895 af 28. august 2019 af lov om et Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram og om Green Labs DK-programmet (herefter benævnt: EUDP-loven) kan der dog ydes støtte til fortrinsvis udviklings- og demonstrationsprojekter med henblik på markedsintroduktion af ny energiteknologi.

Derudover indeholder energispareloven jf. lovbekendtgørelse nr. 1897 af 1. oktober 2021 af lov om fremme af besparelser i energiforbruget hjemmel til at give tilskud til virksomheder til fremme af reduktioner i anvendelsen af fossile brændsler i forbindelse med energibesparelser- og energieffektiviseringsprojekter. Selvom fangst, transport, og lagring eller anvendelse af CO₂ vil bidrage væsentligt til at nå klimalovens mål for CO_{2e}-reduktioner, er der dog tale om energikrævende aktiviteter og ikke nødvendigvis energibesparende aktiviteter.

Der er således ikke identificeret anden nugældende lovgivning, som kan udgøre en overordnet ramme for initiativer, der fremmer udfasning af fossile brændsler, reduktion af udledningen af CO₂ og andre drivhusgasser med henblik på at indfri målene i klimaloven, herunder hjemmel til afholdelse af udbud af støtte fangst, transport, lagring eller anvendelse af CO₂.

2.1.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Formålet med lovforslaget er at understøtte de energipolitiske målsætninger om dansk uafhængighed af fossile brændsler og reduktion af drivhusgasudledninger i overensstemmelse med klima- og miljømæssige samt samfundsøkonomiske hensyn.

Drivhusgasser er en fælles betegnelse for de luftarter, der bidrager til drivhuseffekten. Når koncentrationen af drivhusgasser i atmosfæren øges, medfører det ændringer i drivhuseffekten, der samlet set får jordens temperatur til at stige og dermed ændrer klimaet på jorden. Luftarterne omfatter gasserne kuldioxid (CO₂), metan (CH₄), lattergas (N₂O) og F-gasser.

Med klimaloven blev der vedtaget ambitiøse mål om, at Danmark skal reducere udledningen af drivhusgasser i 2030 med 70 pct., og blive et klimaneutralt samfund senest i 2050 med Parisaftalens målsætning om at begrænse den globale temperaturstigning til 1,5 grader celsius for øje.

FN's klimapanel (herefter benævnt IPCC) vurderer f.eks., at fangst og lagring af CO₂ er nødvendig for at kunne opnå Parisaftalens målsætninger. IPCC, Det Internationale Energiagentur og Klimarådet har desuden fastslået, at fangst og lagring af CO₂ er et centralt virkemiddel for at afbøde klimaforandringerne og mindske CO₂-udledninger.

Regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet besluttede for at realisere klimalovens målsætninger med Klimaaftalen 2020 at investere massivt i løsninger, der kan indfange CO₂ fra f.eks. skorstene for så at pumpe den i undergrunden (CCS) eller genanvende den indfangede CO₂ til f.eks. grønne brændsler (CCU). Aftaleparterne traf med Klimaaftalen 2020 beslutning om at afsætte 16 mia. kr. til en teknologineutral og markedsbaseret pulje (CCUS-puljen) til at indfange, anvende og lagre CO₂ med henblik på at opnå en skønnet CO₂-reduktionseffekt på 0,4 mio. ton i 2025 og 0,9 mio. ton i 2030.

Samme aftaleparter indgik efterfølgende Anden del af CCS-strategien, hvori de nærmere principper for udmøntningen af CCUS-puljen og realiseringen af de aftalte reduktioner blev fastlagt.

Med initiativerne i Klimaaftalen 2021 og anden del af CCS-strategien tages der således samlet set et markant skridt på vejen mod etableringen af en fuldskala-CCUS-værdikæde i Danmark, samt mod realiseringen af klimalovens målsætninger.

Lovforslaget skal således desuden bidrage til at understøtte dele af formålet med klimaloven, Klimaaftalen 2021 og Principaftalen og Aftale om en køreplan for fangst, transport, og lagring af CO₂, Anden del af en samlet CCS-strategi.

Med det store fokus på realiseringen af klimalovens målsætninger finder Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet det hensigtsmæssigt, at den foreslåede nye lov kan rumme evt. fremtidige initiativer til brug for realisering af klimalovens målsætninger inden for lovens formål, så realiseringen af disse initiativer hurtigt kan iværksættes.

I overensstemmelse hermed finder Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet det desuden hensigtsmæssigt, at bemyndigelsen til brug for udmøntning af CCUS-puljen udformes bredt, således at bemyndigelsen tillige kan anvendes ved evt. fremtidige energipolitiske initiativer om udbud af støtte til hele eller dele af CCUS-værdikæden. Dermed kan udmøntningen af disse

initiativer hurtigst muligt udmøntes i den form og med de støtteinstrumenter, som det konkrete initiativ tilsiger, og dermed hurtigere bidrage til realiseringen af klimalovens målsætninger.

Med lovforslaget bemyndiges klima-, energi- og forsyningsministeren i henhold til lovforslagets § 3 til at afholde udbud af støtte til fangst, transport, anvendelse og lagring af CO₂. Den foreslåede bemyndigelse er som beskrevet ovenfor udformet, så bemyndigelsen ligeledes vil kunne anvendes til evt. fremtidige udbud af støtte til hele eller dele af CCUS-værdikæden inden for lovens formål.

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet forventer, at udmøntning af puljen vil understøtte udviklingen af en dansk værdikæde for CO₂-fangst, transport og lagring, der kan føre til udvikling af nye grønne arbejdspladser i forbindelse med lagring af CO₂ og dermed understøtte overgangen væk fra arbejdspladser i olie- og gasbranchen.

2.2. Kommunal garantistillelse i forbindelse med CO₂-fangst, -transport og lagring eller anvendelse

2.2.1.1. Gældende ret i varmemforsyningsloven

Efter gældende regler i § 2 b, stk. 1, i lov om varmemforsyning kan kommunen med henblik på varmemforsyning i kommunen blandt andet alene eller sammen med andre kommuner eller private virksomheder varetage virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, i samme lov. Det indebærer, at kommunen kan varetage kollektiv varmemforsyning af kommunen.

Efter gældende regler i § 2 f, stk. 1, i lov om varmemforsyning, kan en kommune, der varetager eller deltager i virksomhed nævnt i § 2 b, varetage eller deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning hertil.

Efter gældende regler i § 2 g, stk. 1, i lov om varmemforsyning, kan klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte nærmere regler om kriterierne i §§ 2 b-2 f for kommuners varetagelse af varmemforsyningsvirksomhed og hertil tilknyttet virksomhed og for garantistillelse. Denne bemyndigelse er [blandt andet] udmøntet ved bekendtgørelse om kommuners deltagelse i anden virksomhed, som har nær tilknytning til virksomhed efter varmemforsyningsloven, jf. bekendtgørelse nr. 795 af 2. juni 2022.

Af bekendtgørelsens § 2 fremgår det, hvilke former for tilknyttede virksomhed til virksomhed, jf. § 2 b, stk. 1, i lov om varmemforsyning, kommunen blandt andet kan deltage i. Det fremgår af bekendtgørelsens § 2, nr. 5, at

dette omfatter deltagelse i CO₂-fangstvirksomhed i forbindelse med varme-produktions- og kraftvarmeproduktionsanlæg omfattet af egen virksomhed, jf. § 2 b, stk. 1, i lov om varmforsyning, herunder etablering af anlæg til opsamling, oprensning og komprimering af CO₂ samt nødvendig infrastruktur i forbindelse hermed.

Det fremgår videre af § 2, f, stk. 4, at en kommune ikke kan yde tilskud til eller stille garanti for tilknyttet virksomhed omfattet af stk. 1.

Det er således i dag ikke muligt for en kommune, som varetager kollektiv varmforsyning, jf. § 2 b, stk. 1, at yde tilskud til, stille garanti eller hæfte for tilknyttet virksomhed, herunder deltagelse i CO₂-fangstvirksomhed.

2.2.1.2. Gældende ret i elforsyningsloven

Efter gældende regler i § 4, stk. 1, 2. pkt., i lov om elforsyning, kan en kommune deltage i selskaber med begrænset ansvar, som varetager virksomhed, som er omfattet af § 2, stk. 1. Det fremgår af lovens § 2, stk. 1, at det gælder produktion, transport, handel og levering af elektricitet samt aggregering og energilagring. Kommunen kan også varetage elproduktion ved afbrænding af affald, dvs. i kommunen, jf. § 4, stk. 1, 1.pkt.

Efter gældende regler i § 4, stk. 2, i lov om elforsyning, kan en kommune deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til en virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, som kommunen varetager eller deltager i. Denne virksomhed skal udøves på kommercielle vilkår i selskaber med begrænset ansvar, jf. § 4, stk. 3.

Efter gældende regler i § 4, stk. 4, kan klima-, energi- og forsyningsministeren fastsætte regler vedrørende den tilknyttede virksomhed omfattet af stk. 2, herunder om de aktiviteter, der kan udøves, og om regnskabs- og forretningsmæssige forhold. Dette er bl.a. udmøntet ved bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om kommuners og Energinet.dk's deltagelse i anden virksomhed, som har nær tilknytning til deres hovedvirksomhed efter elforsyningsloven, jf. ændringsbekendtgørelse nr. 800 af 2. juni 2022. Det fremgår heraf, at en kommune som tilknyttet virksomhed kan deltage i CO₂-fangstvirksomhed i forbindelse med elproduktionsanlæg omfattet af egen hovedvirksomhed, herunder etablering af anlæg til opsamling, oprensning og komprimering af CO₂ samt nødvendig infrastruktur i forbindelse hermed.

Det er en forudsætning, at elforsyningslovens generelle betingelser herfor er opfyldt, navnlig skal den tilknyttede virksomhed have en væsentlig mindre arbejdsmæssig og økonomisk omfang end hovedvirksomheden, som nærmere specificeret i bekendtgørelsen.

Det gældende regelsæt indebærer, at en kommune under iagttagelse af navnlig statsstøttere reglerne kan investere i tilknyttet virksomhed omfattet af elforsyningslovens § 4, stk. 2. Statsstøttere reglerne kræver, at investering i og drift af aktiviteterne sker på kommercielle vilkår, og kommunen skal agere som en privat markedsinvestor, der søger et normalt udbytte, jf. bemærkninger til § 4, stk. 3, jf. Folketingstidende 2007-2008, (2. samling), A, L 108, som fremsat, side 3999. Det indebærer, at kommunen også kan garantere for tilknyttet virksomhed i form af investeringer i etablering og senere drift af CO₂-fangstanlæg omfattet af elforsyningsloven, hvis statsstøttere reglerne er overholdt.

Det er således alene muligt for en kommune at investere i eller stille garanti for den del af CO₂-fangstvirksomhed, som kommunen har hjemmel til at deltage i som tilknyttet virksomhed til elproduktion, jf. ovennævnte ændringsbekendtgørelse.

2.2.2. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Regeringen (Socialdemokratiet), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Konservative, Alternativet og Liberal Alliance indgik den 21. juni 2022 aftale om *Rammevilkår for CO₂-lagring i Danmark* som opfølgning på Danmarks CCS-strategi. Aftalepartierne bakker op om, at de kommunale affaldsforbrændings- og biomasseanlæg skal have mulighed for at forpligte sig for alle led i værdikæden, så de kan søge første fase af CCUS-puljen. Denne del af lovforslaget udmønter således den politiske aftale om, at der gives hjemmel til, at kommunale anlæg og deres kommunale ejere kan påtage sig denne forpligtelse ved statslig støtte til CCUS.

Det foreslås derfor, at kommuner får mulighed for at hæfte og stille garanti for alle dele af værdikæden, når dette er nødvendigt for at kunne indgå kontrakt med en statslig myndighed om tildeling af statslige støttemidler til CCUS. Det vil sige, at kommuner også får mulighed for at hæfte og stille garanti for de dele af værdikæden, som ikke er omfattet af den tilknyttede virksomhed (CO₂-fangst), dvs. transport og lagring af den CO₂-fangst, som

kommunen har hjemmel at deltage i i medfør af ovennævnte bekendtgørelser.

Baggrunden for den foreslåede bestemmelse er, at en budgiver, som deltager i første fase af CCUS-puljen skal acceptere, at de ved kontraktunderskrivelse med staten om modtagelse af CCUS-støtte vil blive gjort ansvarlige for hele værdikæden fra fangst til lagring af CO₂. Det skyldes, at det som følge af udbudsbetingelserne vil indgå i kontrakten med staten, at den virksomhed eller det konsortium, som vinder udbuddet, vil være ansvarlig for, at CO₂'en lagres og dermed giver de aftalte CO₂-reduktioner. Det vil betyde, at Energistyrelsen kan rejse krav mod modtageren af støtten, såfremt de aftalte reduktioner ikke opnås. Hvis en kommune finansierer og hæfter for et kommunalt affaldsforbrændings- eller biomasseanlæg, der søger puljen som budgiver, vil kommunen og dermed i sidste ende kommunens borgere kunne blive mødt af økonomiske krav, hvis det pågældende anlæg ikke lever op til den indgåede kontrakt.

Det bemærkes i den forbindelse, at det er Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriets forventning, at den enkelte budgiver (herunder kommunalt ejede anlæg) vil placere ansvaret for de enkelte led i værdikæden ved de pågældende led i de kontrakter, som de indgår med deres underleverandør(er) af transport- og lagerydelser. Dette forventes at begrænse den risiko, som kommunerne (som budgiver) påtager sig.

For kommuner, som varetager kollektiv varmforsyning, jf. § 2 b, stk. 1, i lov om varmforsyning, vil det med forslaget – i modsætning til i dag - være muligt at stille garanti eller hæfte for tilknyttet virksomhed i form af CO₂-fangstvirksomhed. Forslaget indebærer en udvidelse af kommunens mulighed for at stille garanti. Muligheden vil kun være gældende, når garantien skal stilles som led i kontraktindgåelse med en statslig myndighed om tildeling af statslige støttemidler til CCUS, jf. nærmere nedenfor.

På elområdet indebærer forslaget, at det vil være muligt for en kommune at investere i eller stille garanti for også de dele af CO₂-fangstvirksomhed, som kommunen ikke har hjemmel til at deltage i som tilknyttet virksomhed til elproduktion, jf. ovennævnte ændring af bekendtgørelse om kommuners og Energinet.dk's deltagelse i anden virksomhed, som har nær tilknytning til deres hovedvirksomhed efter elforsyningsloven. Det vil sige, at kommunen får mulighed for at stille garanti for transport og lagring af CO₂, som er opsamlet i nær tilknytning til den kommunale elproduktion, også selvom kommunen ikke selv har hjemmel til at deltage i transport og lagring af CO₂.

Muligheden vil kun være gældende, når garantien skal stilles som led i kontraktindgåelse med en statslig myndighed om tildeling af statslige støttemidler til CO₂-fangst, jf. nærmere nedenfor.

For både varme- og elområdet foreslås det, at muligheden for, at kommunerne og de kommunalt ejede anlæg kan stille garanti for de dele af CCUS-værdikæden, som de ikke selv har hjemmel til at udføre, skal holdes helt snævert til de tilfælde, hvor kommunen og de kommunalt ejede anlæg får tildelt statslige støttemidler til CCUS. Det skal ses i lyset af, at en udvidet garantistillelse for tilknyttet virksomhed indebærer en økonomisk risiko for kommunens borgere samtidig med, at CCUS er et helt nyt fagligt område, der spiller ind på tværs af de forskellige forsyningslovgivninger. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet finder det derfor hensigtsmæssigt, at den udvidede mulighed for at stille garanti og hæfte for tilknyttet virksomhed i form af CO₂-fangst, -transport og lagring eller anvendelse alene skal gælde i de tilfælde, hvor garantien kræves som led i kontraktindgåelse med staten i forbindelse med tildeling af statslige støttemidler til CCUS.

For så vidt angår kommunens mulighed for at deltage i CO₂-fangstvirksomhed i form af tilknyttet virksomhed til varme- og elproduktion, indebærer dette, at den tilknyttede virksomhed skal have en væsentlig mindre arbejdsmæssig og økonomisk omfang end hovedvirksomheden. Der henvises til afsnittet om gældende ret om bekendtgørelse nr. 795 af 2. juni 2022 om kommuners deltagelse i anden virksomhed, som har nær tilknytning til virksomhed efter varmforsyningsloven og bekendtgørelse nr. 800 af 2. juni 2022 om ændring af bekendtgørelse om kommuners og Energinet.dk's deltagelse i anden virksomhed, som har nær tilknytning til deres hovedvirksomhed efter elforsyningsloven. Af det offentliggjorte høringsnotat til bekendtgørelserne fremgår det, at Energistyrelsen noterer sig de påpegede udfordringer ved, at hjemlen til CO₂-fangst bliver som tilknyttet virksomhed frem for hovedvirksomhed og tager overvejelserne med i det videre arbejde med en langsigtet løsning for CO₂-fangst frem mod anden udmøntning af CCUS-puljen.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 3 og de specielle bemærkninger her til.

3. Konsekvenser for FN's verdensmål

Lovforslaget medfører i sig selv ikke igangsættelse af konkrete initiativer til reduktion af Danmarks drivhusgasudledninger, men etablerer en bemyndigelse til udmøntning af CCUS-puljen. Lovforslaget er udformet således, at reglerne tillige kan anvendes ved udmøntning af evt. fremtidige energipolitiske initiativer om udbud af støtte til fangst, transport, anvendelse og lagring af CO₂.

Lovforslaget vil således bidrage til at nedbringe CO₂-udledningen og dermed til opnåelse af Danmarks 70 pct.-målsætning i 2030, hvorefter Danmark skal reducere sine drivhusgasudledninger med 70 pct. i forhold til niveauet i 1990, og derved afbøde klimaforandringerne. Dertil kan lovforslaget bidrage til at øge ambitionerne globalt samt inspirere og påvirke andre landes udbygning af CCUS.

Lovforslaget understøtter dermed Danmarks grønne omstilling, vejen mod 70 pct. reduktionsmålet i 2030 og målet om klimaneutralitet i 2050.

Lovforslaget vil bidrage til at fremme udviklingen af CCUS i Danmark.

Lovforslaget har således direkte positive konsekvenser for opnåelse af FN's verdensmål 13 om klimaindsats.

Lovforslaget vurderes at være væsentligt og relevant i forhold til verdensmål 13: Klimaindsats, og vurderes at understøtte opfyldelse af delmål 13.2.: Tiltag mod klimaforandringer skal integreres i nationale politikker, strategier og planlægning, samt opfyldelse af delmål 13.2.1., der skal bidrage til at fremme udviklingen mod et klimaneutralt samfund.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes at have økonomiske konsekvenser for staten, da der med Klimaafalen 2020 er forudsat finansieret 16 mia. kr. over finansloven til CCUS-puljen, som følger 202 mio. kr. i 2024, 406 mio. kr. i 2025, 406 mio. kr. i 2026, 626 mio. kr. i 2027 og 626 mio. kr. i 2028 samt 815 mio. kr. i 2029 og frem (opgjort i 2020-priser og inklusiv afledt afgiftstab).

Lovforslaget forventes at medføre øgede administrative konsekvenser for Energistyrelsen i forbindelse med afholdelse af CCUS-udbud, administration og udbetaling af støtte til vindende tilbudsgivere i henhold til de indgåede kontrakter. De øgede administrative omkostninger herved finansieres inden for Klima-, Energi- og Forsyningsministeriets eksisterende rammer, idet administrationen afholdes over de i Klimaafalen 2020 afsatte beløb.

Lovforslaget som helhed vurderes ikke at have implementeringskonsekvenser for regioner og kommuner eller selvstyremæssige konsekvenser for kommunerne.

Særligt for lovforslagets § 3 om kommunal garantistillelse vurderes det potentielt at have økonomiske konsekvenser for kommuner, da de får hjemmel til at stille garanti og hæfte for hele CCUS-værdikæden, når dette er nødvendigt for at kunne indgå kontrakt med en statslig myndighed om tildeling af statslige støttemidler til CCUS. Lovforslaget indebærer altså, at kommunernes mulighed for at stille garanti for tilknyttet virksomhed i form af CO₂-fangst udvides.

Det bemærkes i den forbindelse, at en budgiver, som deltager i CCUS-puljen skal acceptere, at de ved kontraktunderskrivelse med staten, om modtagelse af CCUS-støtte, vil blive gjort ansvarlige for hele værdikæden fra fangst til lagring af CO₂. Det skyldes, at det som følge af udbudsbetingelserne vil indgå i kontrakten med staten, at den virksomhed eller det konsortium, som vinder udbuddet, vil være ansvarlig for, at CO₂'en lagres og dermed giver de aftalte CO₂-reduktioner.

Det vil betyde, at Energistyrelsen kan rejse krav mod modtageren af støtten, såfremt de aftalte reduktioner ikke opnås. Hvis en kommune finansierer og hæfter for et kommunalt affaldsforbrændings- eller biomasseanlæg, der søger puljen som budgiver, vil kommunen og dermed i sidste ende kommunens borgere kunne blive mødt af økonomiske krav, hvis det pågældende anlæg ikke lever op til den indgåede kontrakt.

Det bemærkes i den forbindelse, at det er Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriets forventning, at den enkelte budgiver vil forsøge at placere ansvaret for de enkelte led i værdikæden ved de pågældende led i de kontrakter, som de kommer til at indgå med deres underleverandør(er) af transport- og lagerydelser. Dette forventes at begrænse den risiko, som kommunerne, som garantistiller i forbindelse med kontraktunderskrivelsen, vil skulle påtage sig.

Forslaget vurderes ikke at have øvrige administrative og IT-relaterede omstillings- eller driftskonsekvenser, og der vil ikke være behov for IT-mæssig udvikling eller ændring af eksisterende systemer. Principperne for digitaliseringsklar lovgivning er ikke relevante i forhold til forslagets elementer.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

De økonomiske konsekvenser for erhvervslivet i forbindelse med afholdelse af udbuddet for CCUS-puljen forventes at være positive. Således er en sidegevinst ved lovforslagets bemyndigelse til udmøntning af CCUS-puljen forventet understøttelse af grønne danske arbejdspladser med et teknologineutralt og markedsbaseret fokus ved etablering af en CCUS-værdikæde. Etablering af en CCUS-værdikæde vil forventelig have en positiv effekt på leverandører og serviceudbydere til værdikæden.

Lovforslaget vil have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser for den virksomhed eller de virksomheder, der vinder udbuddet. Vindere af udbuddet opnår støtte til fangst af CO₂. Det præcise beløb, som en vindende tilbudsgiver vil opnå, vil først være kendt efter afholdelse af udbuddet.

Der vurderes ikke at være væsentlige administrative omstillingsomkostninger eller løbende omkostninger i forbindelse med lovforslaget. Ligeledes vurderes der ikke at være væsentlige øvrige efterlevelseskonsekvenser forbundet med lovforslaget. Udbuddet af CCUS-puljen forventes afholdt i to faser, således at første fase forventes udbudt i 2022 og/eller 2023 og anden fase forventes udbudt i 2023 og/eller 2024. Derudover er det frivilligt at deltage i udbuddet.

De administrative omkostninger vil alene påvirke de virksomheder, som vælger at deltage i udbuddet.

Det er frivilligt at deltage i udbuddene. De virksomheder eller konsortier, der deltager i udbuddene vil have administrative omkostninger ved at deltage i udbuddene. Alle bydere skal udarbejde tilbudsmateriale, og vindere af udbuddene vil derudover opleve administrative omkostninger i forbindelse med indgåelse af den kontrakt, som skal udmønte resultatet af udbuddet, herunder vedrørende opfyldelse af vilkår i kontrakten.

Det forventes, at administrative omkostninger vil være under 4 mio. kr. årligt.

Principper for implementering erhvervsrettet EU-regulering er ikke relevant for lovforslaget.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget vurderes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget vil have positive klimamæssige konsekvenser.

Lovforslaget tilvejebringer en generel ramme til brug for udmøntning af energipolitiske initiativer om udfasning af fossile brændsler, reduktion af udledningen af CO₂ og andre drivhusgasser, som har til formål at bidrage til, at Danmark kan nå klimalovens målsætninger.

Herunder tilvejebringes der med lovforslaget en bemyndigelse til at klima-, energi- og forsyningsministeren kan afholde udbud af støtte til fangst, transport, anvendelse og lagring CO₂ samt hjemmel til at kommuner, som ejer affaldsforbrændings- og biomasseanlæg, kan stille garanti for hele CCUS-værdikæden.

Lovforslaget skal udmønte den CCUS-pulje, der i forbindelse med Klima-aftalen 2020 blev vurderet til at bidrage til den grønne omstilling med en CO_{2e}-reduktionseffekt på 0,4 mio. ton CO_{2e} i 2025 og 0,9 mio. ton CO_{2e} i 2030.

Udmøntningen af puljen har endvidere til formål at bidrage til etableringen af en hel CCUS-værdikæde, som først og fremmest vil have betydning for det danske CO₂-regnskab. Det bemærkes, at der også i forbindelse af etablering af en CCUS-værdikæde vil ske CO₂-udledninger.

Ved vurderingen af de klimamæssige konsekvenser, vurderes effekten samlet set at ville ske som en reduktion på de nationale udledninger forbundet med udmøntning af CCUS-puljen, som således vil have positive klimamæssige konsekvenser.

Den positive klimaeffekt og indvirkning på klimaet anses for at være en vigtig del i reduktionen af CO₂-udledningen og dermed indfrielsen af klimalovens målsætninger.

Hvis ministeren derudover vælger at udnytte bemyndigelsen til evt. yderligere fremtidige udbud af støtte til hele eller dele af værdikæden til CCUS vil det tillige have positive klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget vil isoleret set ikke have nogen positive eller negative konsekvenser for miljø og natur, da evt. konsekvenser vil afhænge af de konkrete projekter, der opnår støtte.

Lovforslaget indebærer, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil kunne afholde udbud af støtte til fangst, transport, anvendelse og lagring af CO₂, herunder bl.a. til udmøntning af CCUS-puljen, samt en hjemmel til, at kommuner, som ejer affaldsforbrændings- og biomasseanlæg, kan stille garanti for hele CCUS-værdikæden.

I det omfang ministeren udnytter bemyndigelsen til at afholde udbud, vil det medføre, at den vindende tilbudsgivers eller de vindende tilbudsgiveres aktiviteter i form af konkrete projekter kan have miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget etablerer hjemmel til, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan afholde udbud af støtte til fangst, transport, lagring eller anvendelse af CO₂.

Bemyndigelsen etableres i første omgang for at tilvejebringe hjemmel til udmøntning af CCUS-puljen, men er udformet således at bemyndigelsen tillige kan anvendes ved udmøntning af evt. fremtidige energipolitiske initiativer om udbud af støtte til hele eller dele af CCUS-værdikæden.

Støtte til fangst, transport, anvendelse og lagring af CO₂ udgør statsstøtte i EUF artikel 107, stk. 1's forstand.

Udbud af første fase af CCUS-puljen afholdes i 2022 med hjemmel i tekst-anmærkning nr. 135, ad 29.25.19, jf. aktstykke nr. X til § X på finansloven for finansåret 2022.

Udbuddet af første fase af CCUS-puljen er tilrettelagt i overensstemmelse med Europa-Kommissionens retningslinjer for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi fra 2022 (2022/C 80/01) og skal anmeldes til og godkendes af Europa-Kommissionen.

Det forventes, at støttemodellen for udbud af første fase af CCUS-puljen anmeldes til Europa-Kommissionen i løbet af efteråret 2022

Da udbuddet af første fase af CCUS-puljen afholdes forinden Europa-Kommissionens godkendelse foreligger, afholdes udbuddet med forbehold for Europa-Kommissionens godkendelse af støttemodellen, herunder med forbehold for evt. betingelser, som vil følge af Europa-Kommissionens statsstøttegodkendelse.

Afholdelse af udbuddet, kontrakten med den vindende tilbudsgiver og udbetaling af støtte m.v. skal overholde EU's statsstøttere regler og de betingelser, som vil følge af Europa-Kommissionens statsstøttegodkendelse.

Der tages således bl.a. forbehold for, at Europa-Kommissionen kan stille vilkår i forhold til indretning af støttemodellen og udbudsbetingelserne, som vil afvige fra lovforslagets og udbudsmaterialets beskrivelse af støttemodellen.

Tildeling af støtte i form af kontraktindgåelse med den vindende tilbudsgiver kan først gennemføres, når og i det omfang Europa-Kommissionens godkendelse foreligger.

Det forventes, at Europa-Kommissionens godkendelse foreligger ultimo 2022 eller primo 2023.

Evt. fremtidige udbud af støtte til fangst, transport, anvendelse og lagring CO₂ skal tilrettelægges i overensstemmelse med de til enhver gældende statsstøttere regler.

Med lovforslaget foreslås endvidere en mulighed for, at kommuner kan stille garanti for hele værdikæden, selvom kommunerne kun kan deltage i selve CO₂-fangsten. Det vil være kommunens ansvar at sikre overholdelsen af de til enhver tid gældende statsstøttere regler i forbindelse med garantistillelsen.

Efter Kommissionens meddelelse af 2008-06-20 (2008/C 155/02) om statsstøtte i form af garantier, indebærer en garanti ikke statsstøtte, hvis virksomheden betaler en markedsbestemt garantiprovision. Når den pris, der betales for garantien, er mindst lige så høj som den tilsvarende garantipræmie på de finansielle markeder, omfatter garantien ikke støtte.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag om lov om fremme af udfasning af fossile brændsler, reduktion af udledningen af CO₂ og andre drivhusgasser har i perioden fra den 7. juli til den 18. august været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.: Advokatrådet – Advokatsamfundet,

Akademisk Arkitektforening, Albertslund Kommune, Allerød Kommune, Ankenævnet på Energiområdet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdstilsynet, Asfaltindustrien, Assens Kommune, Ballerup Kommune, Billund Kommune, Billund Vand A/S, Biofos A/S, Blik- og Rørarbejderforbundet, Bopa Law, Bornholms Energi og Forsyning (BEOF), Bornholms Kommune, Brancheforeningen Dansk Luftfart, Brancheforeningen for De-

central Kraftvarme, Brancheforeningen for Små- og Mellemstore Vindmøller, Brintbranchen, Brunata, Bryggeriforeningen, Brøndby Kommune, Brønderslev Kommune, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet (BATT-kartellet), Byggecentrum, Byggeskadefonden, Center for Electric Power and Energy (DTU), Cerius, Clean Energy Invest ApS, CO-industri, Concito, Copenhagen Merchants, COWI, CTR, Dana Petroleum Denmark B.V., DANAK (Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond), Danish Cable Protection Committee, Danmarks Almene Boliger (BL), Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Tekniske Universitet (DTU), Danoil Exploration A/S, Dansk Affaldsforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Ejendomsæglerforening, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Facilities Management (DFM), Dansk Fjernvarme, Dansk Gartneri, Dansk Gas Forening, Dansk Gasteknisk Center (DGC), Dansk Industri, Dansk Kontor/afdeling Biotek, Dansk Miljøteknologi, Dansk Offshore, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Shell A/S, Dansk Solcelleforening, Dansk Sportsdykker Forbund, Dansk Standard, Dansk Transport og Logistik (DLTL), Danske Advokater, Danske Arkitektvirksomheder, DANSKE ARK, Danske Halmleverandører, Danske Maritime, Danske Mediedistributører, Danske Tegl, Danske Rederier, Danske Regioner, DANVA (Dansk Vand- og Spildevandsforening), DANVAK, Datatilsynet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi Aarhus Universitet, De frie Energiselskaber, Debra – Energibranchen, Decentral Energi, DELTA Dansk Elektronik, DENFO, Danske Energiforbrugere, Dommerfuldmægtigforeningen, Dragør Kommune, Drivkraft Danmark, DTU – Institut for Vindenergi, DTU – Myndighedsbetjening, DTU Aqua, E.ON Danmark A/S, EA Energianalyse, Egedal Kommune, Energi Danmark, Energi Fyn, Energi- og Olieforum.dk, Energiforum Danmark, Energiklagenævnet, Energinet, Energisammenslutningen, Energisystemer ApS, Energitjenesten, Energycluster, Eniig, Equinor, Esbjerg Kommune, European Energy, Eurowind Energy A/S, Evida, EWE Energie AG, Fagligt Fælles Forbund (3F), Fanø Kommune, Favrskov Kommune, Faxe Kommune, Finansrådet, Realkreditforeningen og Realkreditrådet – FinansDanmark, Fjernvarme Fyn, Fonden Kraka, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen af fabrikanten og importører af elektriske belysningsarmaturer (FABA), Foreningen af fabrikanten og importører af elektriske husholdningsapparater (FEHA), Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Foreningen Biogasbranchen, Foreningen Danske Kraftvarmeværker, Foreningen for Slutbrugere af Energi, Fors A/S, Forsyningstilsynet, Fredensborg Kommune, Fredericia Kommune, Fredericia Spildevand A/S, Frederiksberg Forsyning, Frederiksberg Kommune, Frederikshavn Kommune, Frederikssund Kommune, Friluftsrådet, FSR

danske revisorer, Furesø Kommune, Faaborg-Midtfyns Kommune, Gaia Solar/ Solaropti/ Sunfactor, Gentofte Kommune, Gentofte og Gladsaxe Fjernvarme, Gladsaxe Kommune, Glostrup Kommune, Greenpeace, GreenTech Advisor, Greve Kommune, Gribskov Kommune, GTS (Godkendt Teknologisk service), Guldborgsund Kommune, Haderslev Kommune, Halsnæs Kommune, Havarikommissionen, Havarikommissionen for Offshore Olie- og Gasaktiviteter, Hedensted Kommune, Helsingør Kommune, Herlev Kommune, Herning Kommune, Hess Denmark ApS, Hillerød Kommune, Hjørring Kommune, HOFOR A/S, HOFOR el og varme, HOFOR Fjernkøling A/S, HOFOR Vind A/S, Holbæk Kommune, Holstebro Kommune, Horsens Kommune, Hulgaard Advokater, Hvidovre Kommune, Høje-Taastrup Kommune, Hørsholm Kommune, Ikast-Brande Kommune, Ineos Danmark, INEOS E&P (Norge) Petroleum DK AS, INEOS E&P (Petroleum) Denmark ApS, Inforse, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), Institut for produktudvikling (IPU), Intelligent Energi, Ishøj Kommune, IT-Branchen, Jammerbugt Kommune, Kalundborg Kommune, Kerteminde Kommune, Kjærgaard A/S, KL (Kommunernes Landsforening), KlimaEnergi A/S, Kolding Kommune, Kredsløb, Københavns Kommune, Københavns Universitet, Køge Kommune, Landbrug & Fødevarer, Landsbyggefonden, Landsforeningen af Solcelleejere, Landsforeningen Levende Hav, Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller, Langeland Kommune, LCA Center, Lejre Kommune, Lemvig Kommune, Lolland Kommune, Lundsby Biogas, Lyngby-Taarbæk Kommune, Læsø Kommune, Mariagerfjord Kommune, Middelfart Kommune, Middelgrundens Vindmøllelaug., MOE Rådgivende ingeniører, Morsø Kommune, Maabjerg Energy Center – MEC, Nature Energy, NEAS Energy A/S, NEAS Energy A/S, Neptune Energy ApS, Netvarme, NGF Nature Energy, Niras, NOAH Energi og Klima, Nogat B. V., Norddjurs Kommune, Nordfyns Kommune, Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi, Noreco, Noreco Olie-og Gasudvinding Danmark B.V., NRGi Renewables A/S, Nyborg Kommune, Næstved Kommune, Odder Kommune, Odense Kommune, Odsherred Kommune, Offshore Center Danmark, Offshoreenergy.dk, Olie Gas Danmark, ONE-Dyas Denmark ApS, Oxfam IBIS, Petrogas E&P UK Limited, Plan og Projekt, Planenergi, Plastindustrien SEAS-NVE, Rambøll, Randers Kommune, Rebild Kommune, Reel Energi Oplysning, Ringkøbing-Skjern Kommune, Ringsted Kommune, Roskilde Kommune, Rudersdal Kommune, Rødovre Kommune, Rådet for grøn omstilling, Samsø Kommune, Siemens Gamesa, Silkeborg Kommune, Skanderborg Kommune, Skive Kommune, Slagelse Kommune, SMV danmark, Solar Lightning Consultants ApS, Solenergi Danmark A/S, Solrød Kommune, Sorø Kommune, Statens ByggeforskningsInstitut, Stevn Kommune, Struer Kommune, Svendborg Kommune, Swedegas, Syd Energi

(SE), Syddjurs Kommune, Synergi, Sønderborg Kommune, TEKNIQ Arbejdsgiverne, Teknologisk Institut, Thisted Kommune, Total Denmark ASW, Filial af Total Denmark ASW, INC., USA, Total E&P Danmark A/S, Total S.A., TREFOR/EWII, T-REGS, Tønder Kommune, Tårnby Kommune, Vallensbæk Kommune, Varde Kommune, Varmepumpefabrikantforeningen, Vattenfall A/S, Vedvarende Energi, Vejen Kommune, Vejle Kommune, Vejle Spildevand, VEKS, VELTEK – VVS- og El-Tekniske Leverandørers Brancheforening, Verdens Skove, Verdo Randers, Vestas Wind systems A/S, Vestforbrænding, Vesthimmerlands Kommune, Viborg Kommune, Vordingborg Kommune, Wind Denmark, Wind Estate A/S, Wintershall DEA International GmbH, Wintershall Noordzee B.V., WWF Verdensnaturfonden, Ældresagen, Ærø Kommune, Økologisk Landsforening, Ørsted, Aabenraa Kommune, Aalborg Energikoncern, Aalborg Kommune, Aalborg Portland A/S, Aalborg Universitet, Århus Kommune og Aarhus Universitet.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget vurderes som helhed ikke at have økonomiske konsekvenser for regioner og kommuner.	Lovforslaget vurderes som helhed ikke at have økonomiske konsekvenser for regioner og kommuner. Lovforslagets § 3 vurderes potentielt at have økonomiske konsekvenser for kommuner, da det udvider kommunernes mulighed for at stille garanti for tilknyttet virksomhed i form af CO ₂ -fangst.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Lovforslaget vurderes som helhed ikke at have implementeringskonsekvenser for regioner og kommuner	Lovforslaget vurderes som helhed ikke at have implementeringskonsekvenser for regioner og kommuner

UDKAST

Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	<p>Lovforslaget vil have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser for de virksomheder, der vinder udbuddene af første og anden fase af CCUS-puljen. Den vindende tilbudsgiver af udbuddet af første fase opnår støtte til fangst af CO₂.</p> <p>Etablering af CCUS-værdikæde vil forventelig have en positiv effekt på leverandører og serviceudbydere til værdikæden.</p>	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	<p>De administrative omkostninger vil alene påvirke de virksomheder, som vælger at deltage i udbuddet i form af udarbejdelse af tilbudsmateriale.</p> <p>Vindere af udbuddet vil endvidere få administrative omkostninger i forbindelse med den efterfølgende håndtering af den kontrakt, som skal indgås, herunder vedrørende opfyldelse af vilkår i kontrakten.</p> <p>Det forventes, at de administrative omkostninger vil være under 4 mio. kr. årligt.</p>
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Den foreslåede bemyndigelse skal udgøre den materielle hjemmel til udmøntning af CCUS-puljen, der i forbindelse med Klimaafalen 2021 blev vurderet til at bidrage til den grønne omstilling med en CO _{2e} -reduktionseffekt på 0,4 mio. ton CO _{2e} i 2025 og 0,9 mio. ton CO _{2e} i 2030.	Ingen

UDKAST

	Ved vurderingen af de klimamæssige konsekvenser, vurderes effekten samlet set at ville ske som en reduktion på de nationale udledninger forbundet med udmøntning af CCUS-puljen, som således vil have positive klimamæssige konsekvenser.	
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	<p>Lovforslaget vil isoleret set ikke have nogen positive konsekvenser for miljø og natur.</p> <p>Den foreslåede bemyndigelse indebærer, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan afholde udbud af støtte til fangst, transport, anvendelse og lagring af CO₂.</p> <p>I det omfang ministeren udnytter bemyndigelsen, vil det medføre, at den/de vindende tilbudsgiveres aktiviteter kan have miljø og naturmæssige konsekvenser.</p>	<p>Lovforslaget vil isoleret set ikke have nogen positive konsekvenser for miljø og natur.</p> <p>Den foreslåede bemyndigelse indebærer, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan afholde udbud af støtte til fangst, transport, anvendelse og lagring af CO₂.</p> <p>I det omfang ministeren udnytter bemyndigelsen, vil det medføre, at den/de vindende tilbudsgiveres aktiviteter kan have miljø og naturmæssige konsekvenser.</p>
Forholdet til EU-retten	<p>Lovforslaget etablerer hjemmel til, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan afholde udbud af støtte til fangst, transport, anvendelse og lagring af CO₂.</p> <p>Udbuddet af første fase af CCUS-puljen er tilrettelagt i overensstemmelse med Europa-Kommissionens retningslinjer for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi fra 2022 (2022/C 80/01) og skal anmeldes til og godkendes af Europa-Kommissionen.</p> <p>Det forventes, at støttemodellen for udbud af første fase af CCUS-puljen anmeldes til Europa-Kommissionen i løbet af efteråret 2022</p> <p>Da udbuddet af første fase af CCUS-puljen afholdes forinden Europa-Kommissionens godkendelse foreligger, afholdes udbuddet med forbehold for</p>	

UDKAST

	<p>Europa-Kommissionens godkendelse af støttemodellen, herunder med forbehold for evt. betingelser, som vil følge af Europa-Kommissionens statsstøttegodkendelse.</p> <p>Tildeling af støtte i form af kontraktindgåelse med den vindende tilbudsgiver kan først gennemføres, når og i det omfang Europa-Kommissionens godkendelse foreligger.</p> <p>Det forventes, at Europa-Kommissionens godkendelse foreligger ultimo 2022 eller primo 2023.</p>				
<p>Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)</p>	<table> <tr> <td>Ja</td><td>Nej</td></tr> <tr> <td></td><td>X</td></tr> </table>	Ja	Nej		X
Ja	Nej				
	X				

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

For en beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.1.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, hvor forholdet til EUDP-loven og lov om fremme af energibesparelser i forbruget er beskrevet.

Det følger af den foreslåede bestemmelse i § 1, at formålet med denne lov er at understøtte de energipolitiske målsætninger om dansk uafhængighed af fossile brændsler og reduktion af drivhusgasudledninger i overensstemmelse med klima- og miljømæssige samt samfundsøkonomiske hensyn.

Formålet med bestemmelsen er at sikre, at loven bliver en bred ramme for fremtidige tiltag og initiativer, som kan fremme uafhængighed af fossile brændsler og drivhusgasreduktioner i overensstemmelse med klima- og miljømæssige samt samfundsøkonomiske hensyn.

Den foreslåede bestemmelse i § 1 vil medføre, at loven kan udgøre et bredt fundament for navnlig støtteordninger, der fremmer uafhængighed af fossile brændsler og drivhusgasreduktioner inden for klimalovens målsætninger.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Der findes ikke i gældende lovgivning regler om udbud af støtte til fangst, transport, anvendelse og lagring af CO₂.

Det foreslås derfor at indføre en bestemmelse i § 2, der bemyndiger klima-, energi- og forsyningsministeren til at kunne afholde udbud af støtte til fangst, transport, anvendelse og lagring af CO₂.

Den foreslåede ordning indebærer, at klima-, energi- og forsyningsministeren i medfør af lovforslagets § 2, forventes at afslutte udbuddet af første fase af CCUS-puljen i primo 2023 og gennemføre udbud af anden fase i løbet af 2023 eller 2024.

På baggrund af udbuddene vil klima-, energi- og forsyningsministeren indgå kontrakter med vindende tilbudsgiver, administrere kontrakterne og efterfølgende udbetale støtte på baggrund af kontrakterne. Bestemmelsen indeholder således også hjemmel til accept af indkomne bud og udbetaling af støtte.

Udbuddene vil blive tilrettelagt i overensstemmelse med Europa-Kommis-sionens retningslinjer for statsstøtte til klima, miljøbeskyttelse og energi fra 2022 (2022/C 80/01), og skal statsstøttegodkendes af Europa-Kommissionen.

Det forventes, at de betingelser, der stilles i udbuddene, vil have en overordnet hensigt om opnåelse klimaambitioner gennem CO₂-reduktioner, og en vis sikkerhed for realisering af projektet, der vinder.

For så vidt angår udbud af første fase af CCUS-puljen vil udbuddet blive tilrettelagt så støtten rettes mod fangstoperatoren, der så indgår kommercielle aftaler med en transportør og en lageroperatør.

Det forventes, at udbud af anden fase af CCUS-puljen vil blive tilrettelagt på baggrund af erfaringer fra udbuddet af første fase og under hensyn til evt. markedsudviklinger i hele værdikæden.

Det forventes, at støtten for første fase udbetales som driftsstøtte indeholdt omkostninger til afskrivninger. Støtten forventes udbetalt i 20 år fra 2025.

Støtten forventes udbetalt efter en Contract for Differences-model (herefter benævnt CfD-model), hvor der tages højde for udsving i EU-kvoteprisen, evt. fremtidige CO₂-skatter eller afgifter og under hensyntagen til udviklingen i omkostningsniveauet. Modellen er tilrettelagt for at sikre, at der ikke sker overkompensation.

Det forventes, at udbudsbetingelserne bl.a. vil indeholde krav om eksempelvis idriftsættelse af CO₂-fangstanlægget i 2025, krav om fangst og lagring af minimum 0,4 mio. ton CO₂ fra 2026 og krav til, at lagring af CO₂ i undergrunden skal overholde kravene i CCS-direktivet som implementeret i medlemsstaterne. Endvidere vil det i udbuddet blive forudsat, at anlæg, der indgår i et vindende tilbud, ikke modtager anden støtte til de samme støtteberettigede omkostninger. Denne betingelse skal være med til at sikre en ikke-diskriminerende udbudsprocedure.

De endelige udbudsbetingelser og kontraktvilkår m.v. vil fremgå af det udbudsmateriale, som offentliggøres forud for afholdelse af udbuddene.

Støtte i medfør af CCUS-puljen (såvel første som anden fase) udgør statsstøtte i henhold til artikel 107, stk. 1, i TEUF, og skal anmeldes til og godkendes af Europa-Kommissionen. Afholdelse af udbuddene, kontrakten med vindende tilbudsgiver og udbetaling af støtte m.v. skal overholde EU's statsstøttere regler og de betingelser, som vil følge af Europa-Kommissionens statsstøttegodkendelse. Der er i udbudsmaterialet til udbud af første fase af CCUS-puljen således bl.a. taget forbehold for, at Europa-Kommissionen kan stille vilkår i forhold til indretning af støttemodellen, som kan afvige fra lovforlagets beskrivelse af støttemodellen.

Tildeling af støtte til den vindende tilbudsgiver kan først ske, når og i det omfang Europa-Kommissionens statsstøttegodkendelse foreligger. Der henvises til afsnit 9 om forholdet til EU-retten.

Den foreslåede bemyndigelse forventes udover at kunne anvendes til afholdelse af udbud af første og anden fase af CCUS-puljen, ligeledes at kunne anvendes til evt. fremtidige udbud af støtte til hele eller dele af CCUS-værdikæden inden for lovens formål.

Evt. fremtidige udbud af støtte til hele eller dele af CCUS-værdikæden vil tillige skulle tilrettelægges i overensstemmelse med de til enhver tid gældende fælleseuropæiske statsstøttere regler.

Efter den i lovforslaget foreslåede § 3 kan klima-, energi- og forsyningsministerens kompetencer delegeres til Energistyrelsen. Efter § 3 i bekendtgørelse nr. 2573 af 22. december 2021 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser er ministerens kompetencer i henhold til denne lov samt kompetencer forbundet med udbud omfattet af denne lov delegeret til Energistyrelsen med de undtagelser, der følger af bekendtgørelsens § 7.

Information om udbuddene vil fremgå af Energistyrelsens hjemmeside, og der vil blive udstedt en nyhed om udbuddet. Selve proceduren for tildeling af støtte skal være gennemsigtig, hvilket medfører en vis grad af offentlighed. Alle tilbudsgivere vil blive behandlet lige i forbindelse med udbudsprocessen og valg af tilbud.

Til § 3

Efter gældende regler i §§ 2 b-f, i lov om varmforsyning, er det ikke muligt for en kommune, som varetager kollektiv varmforsyning, jf. § 2 b, stk. 1, at yde tilskud til eller stille garanti for tilknyttet virksomhed, herunder deltagelse i CO₂-fangstvirksomhed.

Efter gældende regler i § 4, stk. 2 og 3, i lov om elforsyning, er det alene muligt for en kommune, der varetager eller deltager i elproduktionsvirksomhed i henhold til § 4, stk. 1, 1. og 2. pkt., at investere i eller stille garanti for den del af CO₂-fangstvirksomhed, som er omfattet af den tilknyttede virksomhed. Det vil sige, at en kommune alene kan yde tilskud til eller stille garanti for CO₂-fangstvirksomhed i forbindelse med elproduktionsanlæg omfattet af egen hovedvirksomhed, herunder etablering af anlæg til opsamling, oprensning og komprimering af CO₂ samt nødvendig infrastruktur i forbindelse hermed.

Efter gældende regler i § 2, nr. 5, i bekendtgørelse om kommuners deltagelse i anden virksomhed, som har nær tilknytning til virksomhed efter varmesyningsloven og § 3, nr. 3, i bekendtgørelse om kommuners og Energinet.dk's deltagelse i anden virksomhed, som har nær tilknytning til deres hovedvirksomhed efter elforsyningsloven, har kommunale anlæg hjemmel til at drive CO₂-fangst som tilknyttet virksomhed, og dermed også at betale andre aktører for at skille sig af med CO₂.

Af disse regler følger også, at tilknyttet virksomhed skal ske på kommercielle vilkår i selskaber med begrænset hæftelse, dvs. aktie- eller anpartsselskaber. På varmeområdet skal virksomhederne, der varetager CO₂-fangst, som udgangspunkt være selskabsmæssigt adskilt, men kan dog ved tilknytning af virksomhed af meget begrænset omfang bibeholde den tilknyttede virksomhed i hovedvirksomheden. Den tilknyttede virksomhed skal også i disse tilfælde ske på kommercielle vilkår og i eget regnskab. På elområdet kan den tilknyttede virksomhed varetages i samme virksomhed som hovedvirksomheden, på kommercielle vilkår og regnskabsmæssigt adskilt. Selvom de kommunale anlæg har lov til at påtage sig en del af de risici, der er forbundet med CCS, kan det ikke ske for varme- eller affaldskundernes penge, men derimod for evt. frie midler. Den kommunalt ejede virksomhed vil derfor ikke hæfte for CO₂-fangsten. Men idet ejerkommunerne i medfør af elforsyningsloven kan finansiere og garantere for tilknyttet virksomhed, vil ejerkommunerne, og i sidste ende kommunernes borgere, hæfte for risici forbundet med CO₂-fangst.

Den foreslåede ordning indebærer, at kommuner kan stille garanti for hele værdikæden for CO₂-fangst, -transport, -udnyttelse og -lagring, som kommunen deltager i i nær tilknytning til el- eller varmeproduktion, når garantien stilles som led i kontraktindgåelse med staten i forbindelse med tildeling af statslige støttemidler til fangst, transport, anvendelse og lagring af CO₂.

Den foreslåede ordning medfører, at en kommune eller et kommunalt anlæg i forbindelse med tildeling af statslige støttemidler til CO₂-fangst, -transport, -udnyttelse og -lagring vil kunne stille garanti eller hæfte for de dele af værdikæden til CCUS, som de ikke har hjemmel til at udføre. Garantien eller hæftelsen vil alene kunne stilles over for en statslig myndighed i forbindelse med indgåelse af en kontrakt om modtagelse af statslige støttemidler til CCUS.

Den foreslåede ordning medfører f.eks., at et kommunalt ejet varmforsyningsanlæg, som er omfattet af lov om varmforsyning vil kunne stille garanti eller hæfte for tilknyttet virksomhed i form af CO₂-fangst, når denne garanti kræves i forbindelse med kontraktindgåelse med staten i forbindelse med tildeling af statslige støttemidler til CO₂-fangst. Det vil sige, at kommunen direkte eller gennem det kommunalt ejede varmforsyningsselskab også vil kunne stille garanti eller hæfte for de dele af værdikæden, som kommunen ikke selv har hjemmel til at deltage i, dvs. konkret transport og lagring af CO₂. Dette skal ses i modsætning til de gældende regler, hvor anlæg omfattet af varmforsyningsloven slet ikke kan stille garanti for tilknyttet virksomhed.

Den foreslåede ordning indebærer f. eks. også, at et kommunalt ejet elproduktionsselskab vil kunne stille garanti eller hæfte for hele værdikæden for tilknyttet virksomhed i form af CO₂-fangst, når denne garanti kræves i forbindelse med kontraktindgåelse med staten i forbindelse med tildeling af statslige støttemidler til CCUS. Det vil sige, at kommunen i sådanne tilfælde direkte eller gennem det kommunalt ejede elproduktionsselskab også vil kunne stille garanti eller hæfte for de dele af værdikæden, som kommunen ikke selv har hjemmel til at deltage i, dvs. konkret transport og lagring af CO₂. Forslaget skal ses som en begrænset udvidelse til de gældende regler, hvor anlæg, der varetager elproduktion, alene kan stille garanti for tilknyttet virksomhed.

Forslaget indebærer, at eventuelle udgifter til CO₂-fangst, -transport, -udnyttelse og -lagring ikke kan overvælttes på forbrugerne.

Forslaget har den konsekvens, at i de tilfælde, hvor en kommune finansierer og hæfter for et anlæg, der søger puljen som budgiver, vil kommunen og dermed i sidste ende kommunens borgere kunne blive mødt af økonomiske krav, hvis det pågældende anlæg ikke lever op til den indgåede kontrakt.

Til § 4

Forslaget til § 4 indeholder en generel hjemmel til, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan bemyndige en institution under ministeriet eller en anden myndighed til at udøve ministerens beføjelser efter loven.

Bemyndigelsen forventes udnyttet ved en ændring af § 3 i bekendtgørelse nr. 2573 af 22. december 2021 om Energistyrelsens opgaver og beføjelser (herefter benævnt delegationsbekendtgørelsen), således at Energistyrelsen delegeres en række af ministerens kompetencer efter den foreslåede nye lov.

Det fremgår bl.a. af delegationsbekendtgørelsens § 1 og § 2, at Energistyrelsen er en styrelse under Klima-, Energi og Forsyningsministeriet, og at Energistyrelsen yder rådgivning og anden bistand til klima-, energi- og forsyningsministeren og andre myndigheder inden for klima-, energi-, og forsyningsområdet.

Det forventes, at klima-, energi- og forsyningsministeren vil delegere afholdelsen af udbud efter den foreslåede § 2 herunder udarbejdelse af udbudsmateriale og tildeling af støtte til vindende tilbudsgivere ved kontrakter til Energistyrelsen.

Herudover er det forventningen, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan delegere den efterfølgende håndtering af de kontrakter, der indgås med de vindende tilbudsgivere, til Energistyrelsen, herunder selve udbetalingen af støtte og tilsyn og kontrol med, at kontrakterne overholdes.

Til § 5

Det foreslås, at loven, som erhvervsrettet, skal træde i kraft den 1. januar 2023 med henblik på at sikre overensstemmelse med ikrafttrædelsestidspunktet for øvrig erhvervsrettet lovgivning, der som udgangspunkt træder i kraft den 1. januar eller den 1. juli.

Til § 6

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.